

PRIPOROČILA ZA ODVZEM VZORCEV VENSKE KRVI

Odvzem venske krvi mora biti pravilno izveden, brez napak kot so : nepravilna identifikacija preiskovanca ali odvzetega vzorca krvi, uporaba neustreznega antikoagulanta, odvzem nezadostne količine krvi, hemoliza... Vzorec krvi mora biti biološko reprezentativen in primeren za laboratorijsko analizo.

Odvzem venske krvi je odvzem krvi iz vene na roki, ki ga opravljajo strokovno usposobljeno laboratorijsko osebje. Pred odvzemom mora biti preiskovanec tešč vsaj 8 ur (priporočeno je 12 ur), lahko pa v tem času zaužije vodo. Pred posegom je priporočeno počivati vsaj 20 minut.

Kri odzvamemo po strokovno določenih korakih, priporočenem postopku za odvzem venske krvi. Priporočilo določa kriterije za pravilen odvzem krvi in ravnanje z odvzetimi krvnimi vzorci. Uporabljamo sisteme, ki zagotavljajo preiskovancu in osebju največjo možno zaščito pred poškodbami in infekcijo.

Pri ravnanju z odvzetimi vzorci krvi ravnamo in jih pošljemo v laboratorij v skladu s strokovnimi priporočili za ravnanje in transport krvnih vzorcev.

PRIPOROČILA ZA ODVZEM VZORCEV KAPILARNE KRVI

Kapilarna kri je zmes venske, arterijske kapilarne krvi ter medcelične in znotrajcelične tekočine. Sestava je odvisna od pretoka krvi v podkožju v trenutku odvzema krvi. V primerjavi z vzorci venske krvi, so značilne nekatere razlike v koncentraciji kalija, kalcija, celokupnih proteinov, hemoglobina, hematokrita in v številu trombocitov, ki so nižje v vzorcih kapilarne krvi. Koncentracija glukoze, število levkocitov, deleži nevtrofilcev in monocitov pa so nekoliko višji.

Kapilarni odvzem se izvaja pri na preiskovancih pediatričnih ambulant, kjer je venski odvzem krvi tvegan oziroma tehnično zahteven. Pri odraslih se priporoča kapilarni odvzem le v primerih, kjer so površinske vene težko dostopne ali pa zelo občutljive (s trombotičnimi tendencami, malignimi obolenji, pri zelo starih ljudeh).

Kri odzvamemo po priporočenem postopku za odvzem kapilarne krvi, običajno iz prsta. Priporočilo določa kriterije za pravilen odvzem krvi in ravnanje z odvzetimi krvnimi vzorci.

Vbodno mesto mora biti nepoškodovano in primerno toplo. Primerna mesta za vbod so: lateralna in medialna površina stopala (priporočljivo zlasti za otroke do 1 leta starosti) ali plantarne površine zadnjega segmenta prstov na roki – sredina segmenta.

Po vbodu z lanceto prvo kapljico vedno odstranimo, ker vsebuje preveč tkivne tekočine in je zato razredčena. Šele druga kapljica je primerna kot vzorec. Z enim vbodom lahko dobimo vsaj 500 µl krvi, ki prosto priteče v mikroepreveto po principu kapilarnega vleka.